

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי דוד וול ז"ל

בן נעמי וישראל

נולד בדורטמונד, גרמניה

בתאריך ד' בתשרי תרפ"ה, 2/10/1924

התגורר בכפר עציון

נפל בעת מילוי תפקידו בשרותו

ד' באייר תש"ח, 12/5/1948

נקבר בהר הרצל

אזור: א חלקה: 18 שורה: 12 קבר: 9

בן 24 בנופלו

קורות חיים

בן נעמי וישראל, נולד ביום ד' בתשרי תרפ"ה (2.10.1924) בעיר דורטמונד, גרמניה, להורים יוצאי פולין. בעודו פעוט עברה המשפחה לאמדן. בהיותו בן שמונה נתייתם מאביו. דויד סיים בית-ספר עממי של הקהילה היהודית באמדן והיה חבר ב"ברית הנוער" של "הפועל המזרחי". מחוסר אפשרות להמשיך בלימודיו בבית-ספר תיכון באמדן בגלל התגברות האנטישמיות, נסע לפרנקפורט ולמד שנתיים ב"ישיבה" ואחר-כך הלך לקיבוץ הכשרת הנוער. כשגורשה המשפחה באוקטובר 1938 חזרה לפולין (ב"רכבת זבונשיין" הידועה), הרגיש כי מחובתו להצטרף אליה, כדי להיות לעזר לאמו ושלוש אחיותיו הקטנות. הם נכלאו במחנה פליטים-מגורשים בפוזנן ויום לפני פרוץ מלחמת-העולם שוחררו וקיוו להסתדר ולחדש את חיי השלווה בווארשה. אך המלחמה והאויב הנאצי השיגום שם במהרה ודויד טרח להביא מזון למשפחה. בדרך רבת הרפתקאות וסכנות נמלטו אל קרוביהם לנאדבורנה שבאזור הכיבוש הרוסי שבמזרח-גליציה וגם שם נטל עליו דויד את עול פרנסת המשפחה, וכן במשך שנה וחצי בסיביר, שהוגלו שמה בשל סירובם לקבל את הנתיונות הסובייטית (היתה זו

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

החלטתו של דויד כדי שלא לאבד את תקוותו לעלות ארצה). הוא עבד קשה מאוד לכלכל את אמו החולה ואת אחיותיו. לרגל הסכס סטלין-שיקורסקי שוחררו כנתיני פולין והורשו לצאת דרומה. בדרך חלו בטיפוס והוכנסו לבית-חולים בסמרקנד, שם חלה דויד גם בדלקת קרום-המוח. כשחזר אחרי חודש להכרתו שוב לא מצא את אמו וגם אחיותיו נעלמו. בעודו חולה יצא לחפשן ואחרי טלטולים ותלאות מרובים במשך חצי שנה נודע לו שהן עובדות בפרך בקולחוז אוזבקי. בהשתדלותו נתקבלו הוא ואחיותיו לבית-ילדים פולני, הועברו לטהרן ובשנת 1942 הגיעו ארצה. בהכשרה, בחברת הנוער הדתי במקווה ישראל, הצטרף דויד לגרעין קיבוצי ובקיץ 1945 הצטרף עם הגרעין לקיבוץ כפר עציון. כעבור שנה נשלח להשתלמות במיכניקה עדינה כדי להשתתף בעתיד בענף-עבודה זה בקיבוץ. הוא הצליח בלימודיו ואהב את המקצוע ולשם כך הסכים להיות מנותק בששת ימי השבוע מהקיבוץ שהתערה בו. בינתיים מצא בין חברות הקבוצה נערה כלבבו ועמדו להתקשר לכל חייהם.

משהחל המצור על גוש עציון חזר לקיבוץ, עבד בו בהתקנת מוקשים והשתתף בשמירה. מכתביו אל אחיותיו מעידים כי השלים באומץ-לב עם תלאות המצור וצערו העיקרי היה בשל גזירת החלוקה שהסגירה את הגוש למדינה ערבית. אחת היתה החלטתו להמשיך עד הסוף כי "לא נעזוב את גוש עציון". "מוכרחים אנו להמשיך ובעזרת השם נתגבר על הקשיים". במרס באה דרישה מהאוניברסיטה שעובדי המיכניקה העדינה יחזרו לירושלים כדי שיעבדו בתעשיית הנשק, אך הוא סירב והמשיך להילחם על הגנת כפר עציון עד שנפל בעמדתו ביום נפול הקיבוץ, ד' באייר תש"ח (13.5.1948), בו ביום נפלה גם חברתו רחל.

ביום כ"ה בחשוון תש"י (17.11.1949) הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בהר-הרצל בירושלים.